

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 5. mal. travna 1878.

List 14.

Pomanjkanje duhovnov.

Mnogotere nadloge stiskajo dan danes naš mili narod, ter opovirajo vsakoverstni razvoj in napredek, srečo in blagostan. Med naj nevarniši stiske spada gotovo pomanjkanje dušnih pastirjev, ki s keršansko resnico in ljubeznijo pospešujejo pravo omiko, ki skerbno celijo dušne rane vernih ter jim z božjo resnico in milostjo pomagajo že tu k pravemu miru in tam k večnemu poklicu. Srečni so otroci, ki imajo dobrega očeta, da jim oskerbi potrebnega kruha in vedno čuje nad njimi; žalostno pa je viditi zapuštene sirote; „mali so prosili kruha, pa ga ni, da bi ga jim lomil“.

Ta neureča žuga tudi našemu narodu, ki je bil v tem oziru do nove dobe tako dobro oskerbljen, da je lahko oddajal še v druge kraje veliko dobrih dušnih pastirjev v razširjanje časti Božje, v prid bližnjim sosedom in daljnim krajem. Poslednji čas pa se število duhovnov silno manjša, ker postarani zmed nekdanj obilnega števila pešajo in odmirajo, mladi dorastek pa je le majhen. Sej vidimo, da poslednje leta jih po dvajset umerje, komaj po 8–10 pa je posvečenih. Zato kaže letošnji ljubljanski šematizem čez sto praznih fará in kaplanij, ter se je zadnjih 20 lét le število kuratov za 86 skercilo, dasiravno je število ljudstva za 50.000 narastlo. Vse te razmere bodo čez nekaj lét še veliko žalostnejše, ako pojde tako naprej, kakor zdaj gre in v bližnji bodočnosti kaže. In tako bo k drugim nadlogam — da ljudstvo zarad slabih časov in velikih davkov gmetno propada, da tudi pri sedanjih razmerah narodnosti žuga vedno večji nevarnost — prišla še ta za vernega kristjana gotovo naj večji, namreč silno pomatjkanje potrebnih dušnih pastirjev. Potem bodo zviti brezverci brez skerbi sejali ljuliko in z večjim vpehom napadali vero, naj dražji zaklad, ki je v tesni zvezi ne le z pravostjo, ampak tudi z narodnostjo. Kajti oznanovanci vere so tudi varhi in stebri narodnosti in s propadom vere propada narodnost naša, v katero se že sedaj besno zaletuje brezverni ptui liberalizem. Zatorej mora pomanjkanje duhovnov s skerbjo in s strahom navdajati ne le duhovnov, katerim bo zastran pičlega števila tovaršev breme pretežko, in ne bodo zmožni zadostovati mnogoterim potrebam vernih, ampak tudi keršanske starše, ki so skerbni za telesni in dušni blagor svojih otrok, pa tudi slehernega rodoljuba, ki mu je pri srcu omika in blagostan našega naroda. Zato je tudi vsih dolžnost po svojih okoliščinah skerbeti, da se odverne ali saj zmanjša ta preteča nevarnost. Da se kaka bolezen ozdravi, je pred vsem treba poznati njene vzroke ali vire, in potem rabiti primérne zdravila, sredstva. Skusimo to tudi mi o našem predmetu zarad po-

manjkanja duhovnov. (Opomnimo le, da nam bo prav ljubo, ako bodo potem še drugi o tem predmetu dostavili in povedali svoje misli; kajti to silno tehtno vprašanje mora priti na dnevni red.)

Mnogi in različni so vzroki, da se dan danes manjša število bogoslovcev in s tem duhovnih pastirjev. Med naj bolj znane se prišteva vojaška postava l. 1868, po kateri mora biti vojak slehern, ki ima dotično starost in rabnost. Veliko dijakov doseže že v srednjih šolah potrebno starost, in ako je kdo pripraven, mora biti vojak, naj tudi še tako z odliko se uči. Ako tri leta mora služiti, zgublja čas in veselje za duhovni poklic ter se pač lahko na drugo pot obrne. Ako je pa tudi le enoletni prostovoljec, mora vedno vdeleževati se vaj; dvojnemu poklicu, vojaka in dijaka, le težko zadostuje in med šumom in trudom vojaških vaj gotovo peša veselje do tihega poklica resnobnih véd. Zato so visokočastiti škofje že večkrat prosili za polajšanje ali preuredbo te postave; ali škoda, da brez zadostnega vspeha. Tudi poslanci so že polajšanje nasvetovali za nekatere stanove n. pr. učitelje, kar bi bilo gotovo še bolj potrebno v prid duhovnega statú. Kajti ravno zato, ker so mnogi stanovi potrebni, vsem enaka postava ne more biti primerna. — Vojaška postava pa še tudi z drugima ozira ovira duhovni stan, ker namreč naš kmet ne mara dati z velikimi stroški sina v šolo, ako mora biti vojak; to je tudi sicer lahko brez velikega truda in posebnih stroškov. Tako v vzoru lepa enakost postave ne vstreza vsem potrebam in tirjatvam, ter bi za take mogla imeti več izjem.

Vendar vojaška postava ni edini, ne poglavitni vzrok pomanjkanja duhovnov; drugi, tehtni vzrok je velika revšina navadnega kmeta in nenavadno veliki stroški za vzdržanje dijakov. Slehern vé, kako silno je dan danes kmet obožal po velikih davkih, za deržavo in deželo, za srenjo in šolo, davki, ki veliko kmetov spravijo na buben, ter požró polovico njihovih dohodkov, ki so tudi vedno pičlejši zavolj slabih letin, slabe kupčije in obertnije; v tej revšini kmetič dostikrat za potrebno sol nima solda, kako bo v mestu še dijaka vzdrževal? Pri vsi tej revšini pa so sedaj stroški za dijake ne le dvakrat, trikrat večji memo nekdanj; šolnina in šolske potrebe, t. j., knjige in drugi pomočki učenja so veliko viši, hrana, stanovanje, oblačilo je toliko dražje, kolikor bolj je denar ceno zgubil, in je dragina večji zavoljo visoke vžitnine in drugih neugodnih okoliščin. Zato naš kmet dan danes ni več kos zraven tolikih drugih stroškov še dijaka drago vzdrževati; ako pa vendar to stori, se na škodo drugih otrok mora zadolžiti. Kdo mu bo zameril, ako ne prevzame tega težkega bremena, katero nositi v sedanjem času ni zmožen?

Tretji vzrok, zakaj se kerči število duhovnov, je sedanji duh časa, ki nikakor ni vgođen duhovskemu stanu. Komu ni znano, kako je v naši dobi brezverski liberalizem okužil različne kroge in tudi dijaško mladež? Kako pa bo imel spoštovanje do keršanske vere sploh, in zlasti veselje za duhovski stan, ako je mladeneč navzét tega liberalizma, ki je v svojih načelih in delih poglavitni nasprotnik sv. Cerkve? Ta liberalizem je namreč poln sebičnosti in napuha, ki le sebe išče in povzdiguje, poln samoprida in poželenja le nezmerno hiti za časnimi dobičkom, ki ga hoče v lahkomišljenosti in mehkužnosti uživati. S tim se ne vjema duhovski stan, ki sebi in drugim kaže večno, ne časnega, ki uči ljubezen do Boga in bližnjega, ne le do sebe, ki terja darežljivost in zatajevanje zavolj Boga in čednosti, ne pa mehkužno streči sprideni naturi. Živalski človek ne razume tega, kar je duhovsko, nespamet se mu zdi, in zato se mu nespameten in nepotreben zdi duhovski stan in njegov poklic. Zavoljo tega napčnega duha sedanjega časa pa duhovski stan tudi dostikrat ni dostojno čislán. Nihči pa ni rad zaničeván, zlasti mladi človek nima vselej moči in serčnosti zaničevanje iz višjega namena voljno prenašati.

Daljni vzrok, da pomanjkuje bogoslovcev, so danes mnoge in razne druge službe, ki so odperte dijakom. Komu ni znano, koliko izučeni ljudi se potrebuje pri javnih in zasebnih službah, pri državnih in deželnih vradih, pri šolah in srenjah, pri železnicah, stavbah in tovarnah? Tim potrebam zadostiti so se zraven nekdanjih šol še vpeljale rešne in obertniške, mestnjske in umetniške šole, ki izobražujejo mlade ljudi za dotične namene. Marsiktera služba potrebuje menj časa in truda za izobraženje, marsiktera je lažji in manjši, kakor duhovska; zato ni čuda, da si mladi ljudje iščejo in volijo službe, ki kot debele krave obetajo dobre letine, dasiravno jim tudi tam le prevečkrat pride kes in kis za debelo nado in tolstim upom, ter niso nikakor srečnejši, kakor revnejši duhoven.

In to je peti vzrok pomanjkanja duhovnov, namreč njihovo slabo plačilo, ki nikakor ne zadostuje sedanjim potrebam, ne imenitnosti stanú, in dostikrat ni v nobeni primeri z visoko plačo družih stanov. „Kongrua“ od 200—400 gl. je zadostovala pred 90 leti, ko je imel denar dvakrat večji vrednost in so bile vse reči po trikrat cenejši; zdala je takrat taka kongrua, kakor sedaj 600—1000 gl. Ali povejte, kako hoče duhoven shajati s to kongruo sedanji čas in pri sedanjih potrebah, ko je vse za življenje potrebno toliko dražji? Kako hoče drage posle in visoke davke plačevati? Kako se po stanu oblačiti? Kako si potrebnih časnikov in knjig za daljno izobraževanje in potrebni napredek omisliti; kako brezštevilne revne in bolne podpirati? Ako se zraven pomisli, da ima vradnik, ki je ravno toliko ali pa še dosti manj časa šolski prah požiral, trikrat ali štirikrat večji plačilo, da ima tudi le za silo izobražen učitelj in celo navadni žandarm večji plačo od duhovna: se pač mora temu pri vsem keršanskem zatajevanji milo storiti, da ga zraven družih obilnih skerbí tlači še ta za vsakdanji kruh že zdaj, in še bolj na stare dni, v katerih je tako pičlo odmerjena počitnina prava ironija za ostalega duhovna.

Tak je stan duhovnega pastirja, ki se je tako dolgo po šolah trudil in pozneje vse leta in moči daroval za sv. Cerkev in vsestranski blagor bližnjega, in se potem s skerbjo ozira na stare leta, v katerih ga bodo moči zapustile, potrebe ga pa še bolj stiskale. Pogled natake okolščine pač ni pripraven mladim dijakom veselja delati do tega stanú, nasproti marsikterega sicer poštenega odvetne, ker se od mladega človeka navadno ne more pričakovati, da bi vse storil iz viših namenov, in stopil

v stan, ki terja vse zapustiti in za Kristusom hoditi; tako popolnoma apostelnov je res le malo!

To preslabo plačilo v duhovskem stanu je vlada sama že večkrat priznavala, pa se vselej izgovarjala in zboljšanje odkladala. Poslednje leta je jela deliti nekatere pičle solde, ki pa ne zadostujejo potrebam in so se delili le nekterim na posebno prošnjo, da so se po pravici drugi te milošinje prositi sramovali. Ako se za druge potrebne in nepotrebne reči toliko potrosi, kako da ravno za duhovne, ki so zmed naj tordnejih državnih stebrov, nič ne ostane? In ako verska zaloga ne zadostuje, kdo je kriv, da se je z njo tako slabo gospodarilo? Po Zveličarjevih besedah je delavec vreden svojega plačila, in je v nebo vpijoč greh, delavcem zaslužek priderževati. Zato z resnobnim glasom kliče duhovski stan, ki je naj svetejši in naj potrebnjši, za zboljšanje prihodkov, da ne bo ta pretveza odvrčevala od tega za društveno življenje imenitnega stanú.

Vsi do sedaj omenjeni vzroki so tehtni in resnični, vendar ne poglaviti. Naj poglavitniši vzrok je sedanja osnova (organizacija) in navod latinskih šol. Skušnja uči in znan pregovor poterja, da vsako d. bro drevo rodi dober sad, slabo drevo pa dá slab sad; „po sadu jih bote spoznali“. Poglejmo pa na naše latinske šole in njihov sad.

Že veliko lét se sprejema v Ljubljani v 1. latinski razred po 100—120 učencev in še več; tudi v Kranji po kakih 20—30, in v osmi razred jih pride z obéh gimnazij 23—28, tedaj le 1, sprejetih v 1. razred; in še med temi jih je veliko prav srednjega napredka in malo prav doželenega npravnega značaja in obnašanja. Gotovo je to pičli sad, in zato je milovanja vredna mladež, ki se je toliko pozgubi, pa tudi starši, ki so zastonj imeli skerb in stroške. Kaj in kje je tedaj vzrok tako slabega, milovanja vrednega vapeha? To po pravici in resnobno vprašamo. Radi priznavamo, da jih je tudi nekda nekaj odletelo skozi osem lét; tudi radi priterdimo, da nekterim manjka zmožnosti, da se nekteri spridijo po slabih tovaršijah. Vendar je sploh znano, da je po večini naša mladost dosti bistre glave, in tudi resne volje za učenje; zato bi se smelo po pravici pričakovati, da bo saj njih polovica prerila skoz latinske šole. Kje je tedaj vzrok, da še četerti del ne dospeva do 8. razreda? Kaka vojska je to, v kateri jih čez tri četert pade pred zmago, in kako žalostna je tako mala zmaga! Edina misel in pritožba, katere nam noben učen profesor, noben moder nadzornik ne bo omajal, je ta, da je zlasti kriva sedanja osnova naših gimnazij, katere mladino preobklada s premnogimi, različnimi predmeti, katerim tudi priden dijak srednje zmožnosti ni zmožen zadostovati, in ker to čuti, kmalo veselje zgubi ter odleti. Vsaka zdrava pedagogika pa priznava in terjá, da osnova in navod morata biti primérsena večini, t. j. srednjim učencem, ne samo izvrstnim, katerih je le malo in ne zadosti za različne stanove.

Kako težka je za mladega človeka 10—12 lét že v prvi šoli trojna slovnica, latinska, slovenska in nemška (v 3. šoli pride še greška zraven) s tako različnim sklanjanjem in težko terminologijo v vsih treh še zanje premalo razumljivih jezikih! Kako nerazumljiva mu je tudi večidel gerška terminologija v geografiji in geometriji! Malo mu koristi, da je latinska slovnica v slovenšini pisana, ker so v ravno tem razredu pa drugi predmeti čisto nemški; in tudi slovenske vaje za prestavo v latinščino so napolnjene z zgledi iz stare gerške in rimske, v 1. šoli čisto neznane zgodovine, ali celó iz mitologije, katere je dečku toliko znana, kakor hebrejščina. Pri takem navodu se mladež veliko muči, pa malo nauči.

Tudi to ni po pedagogiki, da je že pri malih učencih na spodnji gimnaziji po 5—7 učnikov v enem raz-

redu, zmed katerih slehern svoj predmet čez vse povdarja, *) pa tudi nobeden svojih učencev dovolj ne more poznati; zato so le bolj učitelji kakor pa odgojitelji, in poslednji toliko menj, ker se učitelji tolikrat spreminjajo. Tako skušnja in dušoslovje uči, da za spodnje šole niso primerni strokovniški, ampak razredni učitelji, ki dobro zamorejo poznati učence od več strani ter jim biti učitelji in odgojitelji.

Za visoke šole, v katerih se pri zrelih učencih vede zamorejo temelito obravnati, so primerni strokovniški učitelji; v manjših šolah pa bodo sicer raj izverstnejši učenci izhajali in se res veliko naučili; srednji pa niso vsemu kos, in zato bo vse le poveršno, nič temelito, ex omibus aliquid, ex toto nihil; slabejši, ki bi pri boljšem navodu tudi utegnili prav rabni biti, pa ne morejo izhajati in tako je trud in dobra volja zastonj, tepeni so sami, in starši po taki osnovi. To potrebo, po postavnih poti prestrojiti latinske šole, priznavajo tudi liberalni časniki, zbori in odborniki, ki so že večkrat prestrojenje resno nasvetovali; to potrebo spoznajo gotovo tudi učitelji in ravnatelji latinskih šol, če tudi morebiti malce. In vendar je to silno potrebno, ako načemo, da bo kvar še vedno hujši za mladost in vse stanove, in zato z resnobnim Katonom kličemo in ponavljamo: Ceterum censeo...

Kake sredstva moramo rabiti zoper pomanjkanje duhovnih pastirjev? Zoper zadnji in pglavitni vzrok naj bi deželni šolski sveti, državni zbor in drugi veljaki vplivali na ministerstvo, da se latinske šole prestrojijo, da zdravje in poklic mladeži ne bo škode terpel, razni stanovi in zlasti duhovščina pomanjkanja ne imeli; reč ne terpi dalje odloga, periculum in mora, da cerkev in društvo ne bo imelo še večji škode. — Zastran vojaške postave naj prosijo deželni zbori državni zbor, da bo l. 1879 predlagal preuredbo in te postave v korist duhovskega in tudi družnih stanov. Ako bi se to ne zgodilo, bi se moglo skerbeti, da dohajajo na gimnazijo bolj mladi, ki pridejo pred vojaškimi leti v bogoslovje. — Zarad slabe plače naj visokočastiti škofje z druženi neprenehoma terkajo pri vladi, da se to za državo in cerkev tehtno vprašanje reši po potrebah sedanjega časa. Od lepib praznih obljub nihče ne more živeti, djanja je treba, da se daje tudi duhovnu, kar zahteva stan in čast. Sej je vlada ne le vradnikom, tudi protestantiškim duhovnom, zdatno povikšala plačo, zamogla dati jo bo tudi katoliškim duhovnom, ako le na drugi strani previdno gospodariti. — Zastran nasprotnega duha sedanjega časa naj gg. katehetie hudobnega duha izganjajo z dobrim, t. j. naj mladež temelito podučujejo, naj razširjajo katoliške knjige in liste, po katerih se odkriva laž in obrekovanje, naj tudi za dijake vpeljejo katoliške družbe, v katerih se med seboj pod modrim vodstvom vnemajo za sveto keršansko reč. Ako se z dobrim vspehom toliko stori za narodno idejo, ali se za neizmerno svetejši keršansko ne bo dalo toliko opraviti pri mla-

*) Bodi tukaj posebej opomnjeno, da ravno zarad tvarin, ki se najmanj, velikrat pa skoro nič v večini stanov ne rabijo, mora veliko naj bolj blagih dijakov gimnaziji slovo dati, n. pr. zarad viši matematike, greščine itd. Ali je to prav? Nekdaj je bilo prav modro vravnano ter se je delal razloček med glavnimi in stranskimi šolskimi tvarinami, in slabši (srednji) red v stranskih tvarinah ni zaderževal dijaka od prestopa v viši razred, pa tudi v glavnih tvarinah srednji red se je dal še popraviti, in tako so odpadli le tisti, kateri res niso bili za rabo, vsak le srednje zmožen pa je zamogel priti naprej ter doseči stan, v kterega se je čutil poklicanega. In res, vsak vé, da še zdaj se nahajajo po naj višjih stanovih naj boljši, naj spretniši in naj blagodušniši možje, ki so v stranskih tvarinah bili svoje dni prav slabi dijaki. Vr.

dosti, ki je dovzetna za vse dobro, za sv. keršansko reč, ktera je podlaga vse prave omike in napredka, vede in umetnosti. — Zastran revšine naj se prosijo dobrotniki po deželi in zlasti po mestih, da izdatno podperajo zlasti mladenče lepega obnašanja, da jim bo mogoče skoz d-lge latinske šole priti do višjih, bogoslovskih šol; katoliški in dobrodelni vstavi naj storé kar je v njih moči.

Poslednjič se obernemo še do duhovnov, da v svoj lastni, cerkveni in narodni prid te imenitne reči ne prezrejo. Pred vsm naj zato priporočajo keršansko odgojo otrok staršem in šolam; perva odgoja je dostiokrat temeliten kamen keršanskega prepričanja in s tem to dostikrat tudi vzrok duhovskega poklica. Naj duhovni, ki z mladostjo občujejo v cerkvi in v šoli, pridno opazujejo zmožne in pobožne dečke, ter jim s svetom in djanjem pomagajo v višji (latinske) šole; ne more o večji dobrote storiti ne le dotičnemu dečku, ampak celi družini, rodovini in cerkvi. V zdatneje pospeševanje naj bi se ta potrebna reč pri vsakoletnih dekanjskih konferencah spravila na dnevni red, da bi se zbrani duhovni med seboj skupno posvetovali, in v vsaki dekaniji saj enemu nadepolnemu dečku s skupno pomočjo skozi latinske šole pomagali. Res bi svojih soldov ne mogli boljše naložiti, in vsa dekanija bi gotovo imela redko veselje, ko bi taka lepa mladika derastla do sadu. Bratje, ne deržimo v preteči sili rok nakrižem, temuč delajmo z združeno močjo; hvaležna nam bo sv. cerkev, hvaležni dotični mladenči, hvaležen še prihodnji rod. Bog pa pomozi in blagoslovi vse!

To so nektare čertice o vzrokih pomanjkanja duhovnov in o potrebnih pomočkih. Prosimo pa in upamo, da bodo tudi drugi o tem važnem vprašanji svoje misli razodeli in dostavljali primernih svetov, da se vse na vse strani pretrese in prevdari. Zato še enkrat kličemo: Pomagajmo, bratje, vsestransko z besedo in z djanjem, in bo pomagano gotovo, Bogu v čast, zlodju v kvar!

Non quis, sed quid.

Družba redovnic pomočnic in bratovšine v pomoč dušam v vicah.

(Dalje.)

Tukaj nimam namena obširno popisovati začetek, vstanovljenje, razširjanje „redovniške pomočne družbe za duše v vicah“ *) in tej družbi v podporo vstanovljene bratovšine, o kateri je bilo že v „Zg. Danici“ nekaj omenjeno, ampak veliko več, da se pojasni njena lepota in silno velika korist v pomoč dušam v vicah. Zato bodi le omenjeno, da vstanoviteljica te družbe kakor tudi bratovšine je pobožna devica Evgenija Smet, rojena v mestu Lille na Francoskem leta 1825, hči bogatih imenitnih staršev. Naj poprej je vstanovila v Parizu neko družbo, ktere udje so se zavezali zastonj revežem streči; sv. Oče Pij IX so družbo l. 1856 poterdili. Ta družba je silno veliko dobrega storila, razglasila se je daleč okrog in čez 40 škofov je prosilo v Rimu, naj bi se ta družba povzdignila v duhovni red, da bi njene družnice kakor nune se smele na več krajih naseliti, kar se je tudi zgodilo 1870, in zdaj že ta red z imenom „redovniška pomočna za duše v vicah“ ima 5 samostanov na Francoskem, 1 v Bruselju (v Belgiji), 1 v Londonu in 2 na Kineškem. Te nune se z obljubo zavežejo za ves čas svojega življenja edino le revežem

*) Obširno je vse to popisano v „St. Benedikts-Stimmen“ leta 1877, št. 9., 10., 11., 12. in t. l. št. 2, kot določno delo božje previdnosti zaznamnjano.

streči in vse dela dušam v vicah za njih rešenje darovati. Da bi ta red več duš zamogel iz vic rešiti, ustanovila je tudi Evgenija Smet neko bratovščino, ki naj bi v duhovni zvezi z družbo omenjenih nun za duše v vicah molila, z milošnjo to družbo v spolnovanju dobrih del usmiljenja pri bolnikih podpirala; v to bratovščino se zamore zapisati slehern, kdor hoče vsak dan 3 božje čednosti moliti in po moči in dobri volji kaj v podporo zgorej omenjeni družbi darovati, da bi bilo mogoče tim več revežev preskerbeti in več duš iz vic po tej poti rešiti. Umerila je Evgenija Smet l. 1871 ob času obleganja v Parizu v slovesu svetosti.

Ta bratovščina je kaj lepa in priporočevanja vredna, ker svoje ude vabi in spodbuja k delavni ljubezni, namreč moliti, terpeti in delati, in vse to Bogu darovati za rešenje ubogih duš iz vic po izgledu „redovnic pomočnic dušam v vicah“, ki se iz ravno tega namena v pomoč terpečim dušam v vicah posvečujejo keršanskim delom usmiljenja in zatajevanja samih sebe brez vsega prideržka.

Udje te bratovščine se zavežejo vsak dan moliti „vero, upanje in ljubezen“ in zdihniti: „Moj Jezus, usmiljenje!“ za rešenje duš iz vic.

Oni darujejo vse terpljenje in težave slehernega dneva za svoje ranjce starše in sorodnike.

Na dalje, ker je milošnja po nauku sv. cerkve eden naj zdatnejših pripomočkov pomagati dušam v vicah, udje te bratovščine vsako leto po svoji moči in dobri volji nekaj darujejo za razširjanje del usmiljenja, katerim se je „družba pomočnic v pomoč dušam v vicah“ posvetila.

Ranjci starši, sorodniki posameznih vpisanih udov se vdeležijo vsak mesec čez 38.000 ss. obhajil in čez 940 ss. maš, ki se iz tega namena opravljajo in za nje darujejo.

Tudi udje bratovščine se vdeležijo priprošenj in sadu, ki izvirajo iz toliko ss. Obhajil in ss. maš.

Vdeležijo se udje šestkrat na leto popolnoma odpustkov, kakor tudi na dan vpisanja in na smertni postelji, ako s skesanim srcem k Jezusu zdihnejo: „Moj Jezus, usmiljenje“, kar je bilo v „Danici“ gledé določenih dnevov za vdeleževanje omenjenih odpustkov že povedano.

Duhovni kot udje opravijo vsaki mesec eno sv. mašo za duše v vicah po namenu družbinem. Redovnice pa so zavezane vsak mesec eno sv. Obhajilo darovati v ta namen, kar velja tudi za duhovne, ki so obojni od drugih dolžnost odvezani.

(Dalje prih.)

O božjih potih.

(Dalje.)

3. Božje poti izvirajo iz svojstva človekovega.

Človek je že tako vstvarjen, da ga vse vleče k Bogu, ne more drugač. Zato trdi sv. Avguštín: „Moje serce ne miruje, dokler ne počiva v tebi, o Bog!“ Da-si človek Boga, najviše Bitje, le nepopolnem spoznava, vendar ga išče, ne more si kaj, in upa tudi najti ga; zato povsodi gré za njim, vzdihuje po njem, in le v njem upa najti svojo srečo. To je čisto naravno, ker človek izvira od Boga. Vse to se prav očitno godí po nekoliko na božjih potih, ki same po sebi, po svojem bistvu niso drugo, kakor hrepeneče iskanje dobrotljivega Boga po različnih krajih in z različnimi pripomočki.

Človek je že tako vstvarjen, da rad obiskuje kraje in predmete, ki so po svojih lastnostih, po čudnih dogodkih in po posebnih učinkih se skazali in poterjili

za svete in častitljive. Take kraje ima v posebnih časih, neka posebna moč ga vleče tje, in prav res premnogi na takih milostnih krajih Boga veliko iskrenišče časté, kakor doma ali sploh na navadnih vsakdanjih krajih. No, in to je romanje, kakor pravimo.

Človek je že tako vstvarjen, da išče pomoči pri Bogu, ker je na zemlji ne more najti. V svojih stiskah in težavah se zaupljivo obrne k Bogu, in k nebeščanom, ki vé, da so mu naklonjeni, da vedó zanj in njegove okoliščnosti, pa mu tudi zamorejo pomagati. In to je dostikrat glavni povod romanju.

Človek je že tako vstvarjen, da se tega, kar se pripoveduje, vzlasti čudovitih dogodb in krajev, rad tudi osebno prepriča, če le more; sam hoče vse viditi, kraj si ogledati, tam Boga moliti, in nebeščanom se priporočiti. Zato se vzdigne in gré na božjo pot, ne more drugač, ne more sterpeti, da bi ne šel.

Človek je že tako vstvarjen, da ono, kar drugi čislajo in spolnujejo, vzlasti če se odlikujejo po čednostih, znanosti, in po drugih takih prednostih, začne tudi sam častiti in spolnovati. No in kdo je premnoga svetišča posebno povzdignil in priporočil? Posebni prijatelji Božji, ali prijateljice, od Boga samega odlikovane osebe. Ljudstvo to vé, in zato ga nekaj vleče v dotično svetišče, na božjo pot. So pa tudi ljudje vseh stanov, ki take kraje obiskujejo, n. pr.: papeži, škofje, duhovni, cesarji, kralji, učenjaki in umetniki. Ljudstvo to vidi, njegova vera in njegovo zaupanje se na veri in zaupanju unih še bolj poterjuje in povzdiguje, tudi ono začne delati, kar druge vidi, t. j. začne romati.

Človek je že tako vstvarjen, da se rad oklene tega, česar se drugi derzé, in rad spolnuje ono, kar so drugi spolnovali, ali sedaj spolnujejo. No in ravno božje poti so po svojem bistvu skoraj tako stare, kakor rod človeški, česar se bodemo kmalo prepričali. Zato so božje poti v katoliški cerkvi koj s početka v navado prišle, in so se lepo razcvitale ondi povsod, kjer jim niso delali posebnih zaprék. Ali je po tem takem kaj čudnega, če se poedini ljudje, poedine rodovine in občine te splošne navade z veseljem poprijemajo, in romarsko palico v roko jemljó!

Kdor božjo pot v duhu sv. cerkve opravi, povrača se domú poboljšán, od kerščanskega duha poblažen. Božja pot kot bogoslužno opravilo povzdiguje človeka k nadzemeljskemu čuvstvu in mišljenju, odmakne ga za nekaj časa od težáv vsakdanjega življenja, od posvetnih opravil, tako pa človek vlovi vsaj nekoliko ur, da more pomisliti na svojo dušo, na svoje zveličanje. On ti začne moliti, molitev pa mu privabi v serce milost božjo, ki um razsvetljuje in voljo na dobro nagiba. Na božji poti ima človek lepo priložnost grehov se iznebiti, dušo očistiti, in s kruhom večnega življenja se poživiti in poterjiti, vzlasti ko vidi, da tudi drugi tako ravnajo. Dostikrat romarjem beseda Božja, ki so jo na božji poti slišati, posebno globoko v serce seže, rada se prime, ker jo zaliva milost božja, ki na takih krajih močno roši, ali pa jim sploh pomaga k večji popolnamosti.

Ob kratkem: človek je že tako vstvarjen, da ga nenavadne in veličastne reči primejo in za seboj potegnejo, in to se godí posebno na božjih potih.

Sploh pa je popotovanje tudi nekaka potreba človeku, da se razvedrí, in si pokrepi duha. To spoznavajo tudi protostanti in bogotajci, ki sicer naše božje poti grajajo in prezirajo, ali imajo pa vendar zato svoje posvetne popotovanja, t. j. oni napravljajo izlete na zgodovinsko znamenite kraje, lazijo po gorovjih, plazijo se v podzemeljske čudovite jame, hodijo gledat velikanske stavbe, mostove, vodotoče, ali spomenike in kipe slavnih vladarjev, junakov, učenjakov, pesnikov, malarjev in rezbarjev itd., ter napravljajo vsakoverstne ve-

selice unim na čast, sebi pa v zabavo. Pri tem delajo na to, da bi še druge vneli in navdušili na posnemanje teh in takih mož, ki so po njih mnenji preslavili sebe in svojo domovino, ali so sploh koristili človeštvu. Se vé, da se taki izleti ne dajo nikakor primerjati z našimi božjimi poti; ali to smo omenili samo za tega delj, da smo pokazali, kako je človek že tako vsotarjen, da ne more prebiti brez romanja, brez božjih pot. Poleg tega so one tudi krepko sredstvo, da se laglje posvečujemo. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Olika, omika, civilizacija, „poštenjaki“, divjaki.*) Neke verste možje nam povišujejo za poštenjake ali celo skoro za edine poštenjake pod solncem take osebnosti, ki prvo, tretjo, sedmo, deseto in druge zapovedi Božje zaničujejo; može, katerim je keršanstvo tern v peti in pravica šilo v očeh, nam jih preslavljaajo za junake osrečevanja, osvobodovanja narodov; oznanjuje jih nam za solnca napredka in prosvetljenja; keršanstvu in papežem pa berce dajejo, kjer koli morejo. In ljudje, kateri nikoli niso znali misliti in na svojih lastnih nogah stati, takim oznanovalcem slavo pritleskujejo!

Poslušajmo pa saj tudi, kaj eden sedanjih pedagogov odgovarja na vprašanje:

Kje je civilizacija?

„Premišljuje zemeljsko krogolino in pogledje, kje je civilizacija, in kje je ni?“ To je napis, in naslednjič govori blizo tako-le:

Civilizacija, olika seže do tje, seže tako daleč, kakor daleč seže keršanstvo, in kamor keršanstvo še ni prederlo, tam je razgurnjena gosta tema nad narodi... (In kateri med „keršenimi narodi“ so keršanstvo razširili med divjake? Mar razkolniki, luterani? Ali niso katoličani v resnici in prav za prav edini misijonarji, ki so zmožni kaj opraviti med neolikanimi narodi? Tedaj kdo razširja civilizacijo?)... Ločenja države in Cerkve, pravi dalje, ne morem šteti za napredek v civilizaciji, akoravno se tudi jaz bojim, da prej ali pozneje bodo skušali ta nevarni „experiment“. Zakonske, civilne in kazenske postave so postavljene na podlago keršanstva. Vsa podlaga države, družine in srenje je keršanska. Njih bolnišnice in vsakere dobrotne naprave so keršanske... Šola sama ima svoj začetek v Cerkvi... Poslednje spričevanje v civilni pravdi je prisega; kaj da je prisega, kaj njen pomen, tega se otrok uči le v uri keršanskega nauka. Vsi razni šolski nauki bodo človeku pač pomagali, da se vije skozi življenje; veroznanski nauk sam pa kaže v večno življenje in oblažuje dušo z ozirom na neumerjočnost (in kdor to taji, je ravno napihnjen divjak, čigar stopinja je med pavi, ne med ljudmi). Šole toraj ne bodo povzdignili, ampak v revščino znižali, ako veroznanski uk izločijo iz dolžnostnih učnih tvarin. Menim, da državnik je verh tega po vsavi zavezan za to skerbeti, da se vsak otrok podučuje v naukih keršanske vere, in pa ravno v tistih letih, v katerih je otrok za sprejetje teh naukov najbolj spréten. — Tako je govoril protestant, namreč znani državnik dr. pl. Gonzenbach v Berni. (Gl. „Christl.-pädagog. Blätter“ — na Dun. 5. pros. 1878.)

Kaj da je v veri zanemarjen človek, kaže ravno omenjeni list tudi v družih spiskih. V Gradcu je straža za varnost zasačila tatinsko derhal sedmerih mladih glav in tatinsko skrivavko, neko kavarico (prodajavko kuhane kave). — Tatovi so 10—15letni dečki, katerim se pripisuje tudi poškodovanje drevorednih dreves po „Schubertstrassi“. — V Braunschweig-u je policija zasačila

derhal mladih tatov, ki so zvijačno doveršili do 50 tinstev po štacunah. — V Falkenavu je mlad šolski smerkovec sam sebe končal zaradi male kazni, ki ga je doletela. Ko bi taki zanikarnej bil prav dobro podučen, da samomorivec gre naravnost v peklenški ogenj, ker samomor je smertni greh in taki nesrečnež toraj s smertnim grehom pred večnega Sodnika stopi: bi se kaj tako strašnega storiti ne prederznil, če je le pri zdravi pameti... Pa kaj čete, ker ravno novi „olikaši“ so sami tako divji, srovi in pohujšljivi, da samomor, naj gerši djanje pod solncem, še preslavljaajo in tako nevedno mladino zapeljujejo, staršem nezmerno žalost, samomoricem pa večni ogenj nakopujejo!

Iz Stranic, 31. sušca. (*Duhovne vaje.*) Od 22. do 31. sušca so bile pri sv. Lorenci v Stranicah duhovne vaje pod vodstvom oo. lazaristov od sv. Jožefa pri Celji. Bili so č. gg.: Jak. Horvat, Janez Kuković in Jan. Macur. Vdeležilo se je teh zveličavnih vaj mnogo ljudstva, ter je vse hvale vredno, in bilo je vse v naj lepšem redu; prav ginljivo so k sv. obhajilu pristopali po stanovih. Častitim gospodom misijonarjem kliče ljudstvo z dušnim pastirjem vred: Bog Vam plati tisučerno! Bog daj sosebno milost za stanovitnost!

Sveto Detinstvo.

(Iz misijonskih sporočil za l. 1878.)

(Dalje.)

Iz mesta Fou-tcheou (v okraju Kiang-si na Kitajskem) je pisal preč. misijonar Anot 13. sušca 1877 vodju sv. Detinstva v Solnogradu:

„Dela Božje se posrečijo večkrat v naj večjih stiskah. Tako je tudi z našim delom sv. Detinstva v Kiang-si-u. Ena naših sirotišnic, in sicer naj večja, že pred večkrat od nesreče obiskana, je imela tudi zadnje leto terpeti nove nezgode.

Najpred so bile velike povodnji, ki so pretile vso sirotišnico razdreti. 180 otrok v tej biši, posebno 30 izmed njih, bilo je pri tem v smertni nevarnosti; za njih rešenje se je bilo zahvaliti le posebnemu varstvu očetovske previdnosti. Dva mesca sirote niso mogle priti k pokoju, ker se je med tem časom nevarnost trikrat ponavljala.

Komaj so bile te nesreče minile, kar zbuči od druge strani še hujši vihar. Neutegoma se je večkrat zgodilo, da so bili neverski možje skrivaj oropani svojih kit (na Kitajskem imajo namreč moški kite) in neverske žene glavnega lišpa; ti neverci imajo vražo, da človek, kteremu se kaj tacega zgodi, mora v sto dnevih umreti. Prederzneži, ki so bili to storili, so se znali skrivati, in hudobni, kristjanom sovražni ljudje so to porabili ter dolžili kristjane tega zločina in so hujskali ljudstvo zoper nje, kar je bilo lahko pri omenjeni vraži. Njih maševalni načert je bil, tamošnje cerkev in sirotišnico ropati in zažgati, in sicer 23. dan 7. mesca (t. j. 10. kimovca 1876); ta dan se snide velika množica nevercev, ker se maliki dežele v javnem sprehodu okrog niso in časté. Toda, hvala varstvu Božje previdnosti in priprošnji Marijini (ta dan je Cerkev obhajala praznik Marijinega imena), tudi ta nevarnost je bila srečno odvernjena, — gosposka in vojaštvo je skerbelo za mir.

„Od takrat“, piše misijonar dalje, „imamo do zdaj neznan čas prostosti in varnosti. Vse naše dela, posebno pa delo sv. Detinstva, veselo napreduje in neverniki sprejemajo katoliško vero.“

Misijonar omenja potem še te posebno imenitne okoliščine, da namreč zdaj od mnogih strani želé iz siro-

tišnic deklic za soproge v novih keršanskih družinah tako pogosto, da se vse take prošnje še spolnovati ne morejo. Misijonar pristavlja k temu: „To vstanovljenje sirotišnic je bilo zares delo previdnosti; te keršansko odgojene, v vse dele dežele raztresene device opravljajo pravo apostoljstvo in bistveno pripomorejo k spreobračanju ljudstva.“

Konečno še piše misijonar: „Število sprejetih otrok raste od dne do dne, ker nobenemu ne odrečemo sprejema. V skerbi zavoljo zadostnih pripomočkov prosimo vas, gospod vodja, in častite ude središnjega svetovalestva, podpirajte z obilnimi milodari po moči delo, ki je za zveličanje te dežele toliko uspešno. Tukaj ne velja za memogredoči, temuč za stanovitni sad, ker take sirotišnice so v roki previdnosti poseben pripomoček za zveličanje ubogih nevernikov.“

(Dalje nasl.)

Postne pesmi.

III.

(Poleg nemškega: „Sei heil'ges Kreuz gegrüßet.“ — Cecilija stran 26.)

O sveti križ, pozdravljen!
Si v spravo nam postavljen;
Kjer zvolil Bog terpeti,
Za nas v ljubezni vmreti.

Čast ti, drevo življenja!
Zavetje sred terpljenja,
Ki trudne poživljuješ,
Jim sladki mir daruješ.

Na tebi je viselo.
Ah, najavetejše Telo!
Resnična dušam hrana,
Na poti v večnost dana.

Moj Jezus vmirajoči!
Od križa me ne loči;
Na znamenje zmage Tvoje
Bo bramba duše moje.

Ko svet in greh me vabi
Od križa, Ti ne zabi,
O sladki Jezus! na-me,
Me vari pekla zmame.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Posnetek nagovora sv. Očeta Leona XIII od 28. sušca 1878. V jutro 28. sušca so sv. Oče v konzistorski dvorani, v rudečem pluvijalu in z zlato mitro na glavi, imeli do zbranih kardinalov nagovor, kateri tukaj v posnetku nasleduje.

Ko smo pretekli mesec, poklicani po Vašem glasovanju vodit kermilo vesoljne Cerkve in sprejet na zemlji namestovanje naj višega vsih pastirjev, Jezusa Kristusa, smo pač čutili, kako vam je bil duh pretresen z naj hujšim zbeganjem in britkostjo. Tako pričenjajo. Vzrok temu strahu je bila pri sv. Očetu po eni strani njih nevrednost in slabost za toliko nalogo in pa za tako preslavnim papežem, kakor so bili Pij IX, katerih neumerljivi spomin je razširjen po vsi zemlji. Hvalijo Pijevega neupogljivega duha v vojski za resnico in pravico, svetlobo čednost, ki so z njimi apostoljski Sedež

in vesoljno Cerkev napolnovali, premagali v terpežu svoje vlade vse prejšnje papeže.

Po drugi strani jih skerbí sedanji stan družbinstva, katol. Cerkve, in apostoljskega Prestola, ki je oropan in v sedanjem stanu svoje moči ne more polno, prosto in neodvisno skazovati. (Konec nasl.)

Papež in Rusija. Iz Petrograda naznanja „Regierungsbote“, da papeževo pismo do cara je od 4. sušca, in carov odgovor od 18. Papež pravijo: „Obžalovaje pogrešanje nasprotnih prijaznih razmér se obračamo do vašega velikodušnega serca, da bi se dosegel mir in pokoj za ruske katoličane, kateri v tem ko bodo po svoji veri živeli, se bodo tudi caru zveste skazovali. Zaupajoči v cesarsko pravico prosimo Boga, da podeluje Vašemu Veličanstvu nebeške darove v obilnosti“ itd.

Carov odgovor pravi: „Enih misel smo z vošili za prijazne razmere. Verska znašljivost (tolerancija) je na Ruskem načelo, posvečeno po izročilih in navadah (costumi); ni na nas (Na kom pa?!), da se odpravijo pritežnosti, da tudi katoliška Cerkev zamore spolnovati svoj poklic, čisto tuj političkim vplivom. Med temi mejami bode katoličanom dovoljeno vsako varstvo, ki se zлага s temeljnimi postavami.“ — Očitno je, da iz teh besed ne sije solnce ruskim katoličanom, ampak sibirski merzlota. Tudi car Nikolaj se je pred Gregorijem XVI skliceval na postave, pa namestnik Kristusov mu je povedal, da človeške postave se dajo preurediti, Božje pa ne. Kakošno je načelo in kakošne dosedanje „navade in šege“ ruske verske znašljivosti, to kaže ravno zgodovina. Rusija ne pride k pokoju in ne Slovanstvo, dokler Rusija z narodom in velikaši ne nastopi pota sv. Cirila in Metoda. Zato pa naj le moli in goreče moli naša bratovšina: „O sv. Ciril in Metod, za nas Boga prosita!“

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Preserčna zahvala presv. Sercu Jezusovemu in Naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega za uslišanje prošnje za zdravje, za odvernitev več nesreč, in za uslišanje družih prošenj v dušnem oziru v korist vernikov.

Duhoven.

Št. 2. Priserčno zahvalo izrekam Mariji, naši ljubi Gospej presv. Serca, ker le na njeno priprošnje sem bila iz hudo nevarne bolezní čudovito hitro oteta. Pribežite v vsakteri stiski in nadlogi k Mariji, ker ona nikogar ne zapusti; kdor zaupljivo k nji pribeži.

Kr....

Ana Z. *)

Prošnje.

Dekle, že dolgo v hudi neznani bolezni, priserčno prosi bratovščino, naj ji sprosi ljubo zdravje od usmiljenega Boga po N. lj. G. presv. Serca, če je Božja volja. Zahvala se naznani. — Tako tudi brat in sestra prosita pomoči v dušnih zadevah. — Mladeneč z nevarno in bolečo rano na roki, ki se mu že delj časa neče zacetiti, lepo prosi čast. bratovščino, da bi mu po N. lj. G. presv. Serca pridobila ljubo zdravje. Če to doseže, bo iz hvaležnosti Mariji na čast začel bolj pridno svoje dolžnosti spolnovati in zahvalo bo tudi naznanil. — Dve prav veliki revii v dušnem in telesnem oziru blagovolite

*) Že večkrat je bilo ponavljano, da vredništvu mora svoje ime in nekoliko natančnije okolišine povedati, kdor boče kako zahvalo ali pa prošnjo v „Danico“ dati. Začetne čerke ne zadostujejo.

Vred.

sprejeti med svoje priserčne prošnje. — Mlad, že v drugič za smert bolan mož s svojo žalostno družino s preserčnim zaupanjem se je obernal po devetdnevnic k Mariji N. lj. G., da bi mu sprosila ljubo zdravje, in da bi bil toliko bolj gotovo uslišan, se v ta namen še goreče priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. presv. S. Z Gorenjskega. A. K. — Tudi se goreče priporočam v bratovsko molitev v neki že dolgo terpeči stiski za pomoč M. M.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec mali traven.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, srečen nastop novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstvu; in za vredno velikonočno apoved in obhajilo vsih katoličanov.

II. Posebni nameni:

8. mal. travna. Sv. Dionizij. Priporoč.: Šolski učeniki za pravega duha. Vincenške konference in ubožni. Priporočeni in ne še uslišani.

9. Sv. Marija Kleofa. Priporoč.: Žensko šolstvo. Vsi v smertnih grehah, zlasti na Slovenskem. Obupljivi.

10. Sv. Ezechiel. Priporoč.: Vsi, ki niso že delj časa sv. spovedi opravili. Zapušeni in nevedni otroci. Neka mladenško-šolska zadeva.

11. Sv. Leon. Priporoč.: Papež in Cerkev na Laškem. Sovražniki sv. Cerkve, zlasti kateri so blizu smerti. Otroci v nevarnosti pohujšanja.

12. Mati Božja 7 žalost. Priporoč.: Vsi žalostni in poterti. Katoliške matere. Šolska in rokodelska mladina.

13. Sv. Justin. Priporoč.: Razširjanje šmarničnega opravila. Zoper pohujšanje mladine. Očiševanje vesti za Veliko noč.

14. Cvetna nedelja. Priporoč.: Zoper razposajenje pri blagoslovu lesa. Stanovitnost pobožnih. Ljubezen do Jezusa.

15. Sv. Helena. Priporoč.: Stanovitnost v veri. Poterpežljivost. Tihe priporočila.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

XIII. Sv. Katarina, devica in mučenica.

Nje praznik se obhaja 25. listopada. Pomenljivo znamenje: Zraven nje podobe z nožmi obtaknjeno pa zlomljeno kolo; vpodobuje se kot silno častitljiva, zala in mlada gospica, s krono na glavi, v desni roki derži bukve, v levi pa meč ali pa palmovo vejico. — Sv. Katarina sprosi grešnikom, če jo na pomoč kličejo, serčno žalost nad grehi in resnično pokoro.

Sv. Katarina, devica in spričevalka, je bila v drugi polovici tretjega stoletja po Kr. rojena v Aleksandriji na Egiptovskem; bila je hči plemenitih, silno bogatih pa ajdovskih staršev, ki so bili knežje ali kraljeve rodovine. Bog je bil to deklico obogatil s posebnimi dušnimi in telesnimi darovi. Ko se je Katarina svoje pameti zavedala, ji je nje oče oskerbel dva izversta učenika, ki sta jo v vsih tadanjih znanih sedmerih vednostih in umetnostih podučevala. Katarina je s svojim bistrim umom vse njune nauke razumevala in v spominu ohranila; v svojem trinajstem letu je bila v vsih vednostih in umetnijah že tako posebno iznajdena, da ji je ni bilo enake. Memo tega je tudi s svojo telesno lepoto visoko presegala vse dekleta tistega časa. Pa kaj so ji pomagali vsi lepi naradni darovi, ker niso bili še po keršanstvu požlahtnjeni — posvečeni? Katarina je bila goreča malikovavka, v temi ajdovskih zmót je tičala, naj po-

trebnejši vednosti — keršanstva — ji je še manjkalo. Neskončno usmiljeni Bog jo je po britkosti njenega serca k sebi vabil. Oče ji je bil v svoji naj lepši starosti umerl. Močno je po njem žalovala. Po taki in toliki zgubi so se ji vse posvetne veselice gnjusile, le samoto je ljubila. Z materjo je na sprehod hodila le v samotne kraje k nekemu hribu. Tam je zadela na starega, kaj prijaznega moža, ki je prebival v zidani hišici s križem na verhu strehe; bil je ta mož Ananija, pobožen duhoven, ki je v samoti živel, mōlil in nebeške reči premišljeval. S tem duhovnom ste se mati in hči jele pogovarjati, ter sta ga mnogih reči opravevale. Pobožni duhoven njima na vse vprašanja z vso ljubeznjivostjo odgovarja, jima razklada namen svojega samotnega življenja in resnice keršanske vere oznanuje. Obé ga prav zvesto in radovedno poslušate, mati z vernim sercem, ošabna hči pa mu s svojo posvetno učenostjo ugovarja, resnice svete vere s posvetno modrostjo spodbija, in svojega uma noče ukloniti pod jarem svetega križa. Bila je verna mati v keršanstvu dovolj podučena in Ananija jo kerati; prevzetna hči pa ostane še nevéna, kar mater močno boli.

Katarina je bila za možitev dovolj stara, mati misli ji poštenega moža poiskati. Pa nobeden izmed snubačev ji ni bil všeč. Rekla je materi: „Ljuba mati! poišite mi tacega ženina, kateri bi bil mene vreden in v vsih rečeh meni popolnoma enak, to je, enak v modrosti, učenosti, lepoti, bogastvu in plemenitosti, tacega bom rada vzela in za svojega gospoda in moža spoznala.“ Ta ošabni odgovor je keršansko mater silno žalil, zlasti pa jo je serce bolelo, ker ni mōgla svoje prevzetne hčero pripraviti na pot svete vere. Obrnila se je prežaljena mati s prošnjo k pobožnemu pušavniku, naj prosi Boga, da bi njeno napuhnjeno hčer razsvetlil in nagnil k sveti keršanski veri. Pobožni mašnik jo prav goreče priporoča našemu Gospodu Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi Mariji Devici.

Kmalu potem ste imele obe enako čudovite sanje. Katarina je v spanji vidila mogočno gospó na kraljevem sedežu v nebeški lepoti in blišobi, katero so obdajali mnogi knezi in rjaci. Kraljica na sedežu pokliče k sebi Katarino in jo tako-le nagovori: „Glej, ljuba moja! vsi ti-le, ki so krog mene, so mogočni kralji, ki kraljujejo pod viši oblastjo mojega Sina, kralja nebes in zemlje; slišim pa, da si plemenita devica in še z nobenim pozemeljskim knezom nisi zaročena; zberi si tedaj izmed vsih enega, kateri ti je naj bolj všeč.“ Katarina ogleduje kneze in prince, in se potem kraljici priklone in ji reče: „Nobenega nočem, ker mi ni nobeden všeč.“ Kraljica se ji nato nasmehljá in ji reče: „No, no, Katarina, moja hči! morebiti bi tega-le zalega mladenca, mojega Sina, ki pred teboj stoji, rada vzela in se z njim zaročila?“ Katarina ga pogleda in zavpije: „Oh, oh! le samo njega hočem, ker me v vsih rečeh visoko presega: v modrosti, lepoti, bogastvu in stanu.“ Sin pa se od nje k svoji materi oberne, rekoč: „Ljubeznjiva mati moja! za to nevesto jaz ne maram, ker ni keršena in mojih nebeških naukov noče sprejeti z vernim sercem; vender pa če sprejme moje nauke z vernim sercem in se dá kerstiti, se hočem z njo zaročiti in ji perstan zaročitve na perst natakniti.“ Pri tem prizoru se Katarina prebudi z materjo vred, ktera je imela enake sanje. Obe se čudite nad to prikaznijo v sanjah in ste bile močno nepokojne, ker niste vedile pomena teh čudovitih sanj.

Mati pelje svojo hčer k svetemu pušavniku Ananiju in ga prosi, naj njima razloži pomen te čudovite prikazni v sanji. Sveti duhoven ga njima razloži, rekoč: „Mogočna gospá na kraljevem sedežu je bila naša ljuba Gospá Marija, prečista Devica in Mati Božja, knezi in

princi okrog gospé so bili svetniki in angelji, kraljičin Sin je bil naš Gospod Jezus Kristus, Sin Božji, in po človeški naturi Sin Marije prečiste Devica, kateri se po duhovno rad zaročuje s keršanskimi devicami ter jih za svoje neveste sprejema, če mu v vednem devištvu zvesto služijo.“ Katarina — po milosti Božji razsvetljena in ginjena — se na tla zgrudi in močno kesá, da je bila tako dolgo posvetnega in nevernega duhá, in da svojega nebeškega Ženina začenja tako pozno spoznavati in ljubiti. Sveti mašnik Ananija po spoznanji Jezusa Kristusa in njegovih svetih nauk hrepenečo Katarino podučuje in poslednjič kerati.

(Dalje sledi.)

Listek za raznoterosti.

Vera neprecenljivi zaklad.

Sveta vera, luč nebeška,
Neprecenjen si zaklad;
V tebi reva vsa človeška
Najde sladke vtéhe nad!

Bolj te cenim, ko zaklade
In bogastvo vse sveta,
Bolj ko dneve svoje mlade,
Bolj mem slave lovora.

Kaj pomaga mi bogastvo,
Radost svetna in sladnost,
Če preziram veličastvo —
Svete vere blaženost?

Brezi vere si le reva,
Da si bogat, korenjak;
Kogar vera pa ogreva —
Bogat je, če prav prosjak.

Bog ljubezni, Oče sveti,
Vere mi pomnoži dar;
Daj mi serce za njo vneti,
O veseljstva Gospodar!

Ivan Zarnik.

„Cerkveni glasbenik“. Z mesecem majnikom bode začel izhajati „Cerkveni glasbenik“, list „Ceciljskega društva“ v Ljubljani, z muzikalnimi prilogami. Prihodnjič bolj obširen program.

„Šmarnice Marije Device“, šest letnik; spisal in na svetlo dal L. Jeran, z dovoljenjem vis. čast. škofijstva ljublj. Založnik M. Gerber 1878. Lična knjižica obsega 16 pol v 12terki z 254 stranmi. Osnova je ta le za vsaki dan: 1. Ena lastnost Marije Device obračana na naše življenje — z nauki, zgledi in mnogoterimi pojasnili; 2. tri vprašanja; 3. sklep; 4. prav kratka molitvica; 5. šmarnica za dom. Vse je v zvezi med seboj in bolj ob kratkem. Sicer pa delavec svoje robe ne sme odveč hvaliti; kupujte jih torej toliko obilniše, pošteni Slovenci, da vidite, če se „delo samo hvali ali graja“. Cena: v polusnji 70 kr., v usnji 90 kr., z zlatim obrezkom 1 gld. 10 kr. Vse Bogu na čast, Mariji v obilniše češenje, vernikom v zveličanje!

„Veliki teden“ — hebdoma za opravila in molitve vel. tedna, od Andr. Marušiča, ravno tam, po 1 gl. 90 kr.

Cerkev presv. Jezusovemu Sercu, so namenili zidati v Rimu, na homcu Eskvilinu, kakor jo v Parizu zidajo na homcu „mučencev“. Rimski kardinal-vikarij je prevzel predsedstvo in je glava pri tem početju. Darove v ta namen prejema tajništvo (La segretaria del Vicariato in Roma, piazza s. Agostino 17) in vredništvo časnika „Meseggiere del „Sacro Cuore“ v Boloniji (via S. Mamolo).

Strašanski legar (tifus) razsaja v Aziji med rusko vojno, kateri je pobral ne le na tisoče vojakov, ampak tudi že kakih 6 ali 7 generalov.

Strašna lakota je še zmeraj po Kitajskem; v sami okrajini Šiansi umerje po 1000 ljudi na dan za izstradanjem!

Poslednje novice. Anglija in druge vlade ropočejo z orožjem, s pismi, s časniki, da bi severnega leva postrašile pri hrustanji Turčije, kajti imajo tudi drugi „apetit“. Med tem se v Carigradu sultan in veliki knez ruski obiskujeta in objemata; vender se utegneta še stepsti, kakor pravijo, ker v Carigrad prihaja silo orožja in Turk uterja Bojkdere ob Bosporu, boječ se, da bi ga Rus ne pograbil. Rusija odlašá izročiti turške vjete, vterja ob Donovi terdnjavi, ob obeh balkanskih stranéh so kerdela v živem delu. Anglija sklicuje „reservo“. Laško boje hoče staviti opazovalne kerdela v Piemontu, Veroni, Brindizi-u, pa 3 letajoče mornarske vojne od-delke vravnati?

Dobretni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: Mica in Neža Legan 4 gl. — Č. g. Anton Jerina 3 gl. — P. T. K. 1 gl. — Neimenovana 1 gl.

Za pogorelce v Hrenovcih: Čast. gosp. Ant. Jerina 1 gld.

Za pogorelce v Klancu in na Hujah pri Kranji: Neimenovana 1 gl.

Za sv. Očeta: Iz Báč po preč. g. fajm. Mih. Tavčarji 20 gl.

Za begunce bosenske: Č. g. Ant. Jerina 1 gl.

Za bratovščino N. lj. Gospé presv. Serca: P. T. K. 2 gld.

Za ss. maše v prid dušam v vicah: M. Kastelic 2 gl. 2 kr. (Oddano na svoj kraj. Vr.)

Za Božji grob v Jeruzalemu: Z Vranje peči po preč. g. dek. Kamniškem 1 gl. 50 kr.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana dobra roka 2 gld. — A. Juvančič 2 gl. — Železniški otroci 90 sold.

Za stradajoče v Abisiniiji: Neimenovan dobrotnik 20 gld.

Za poljubne dobre namene: Po preč. gosp. Mih. T. 15 gld.

Pogovorji z gg. dopisovalci.

G. Fr. V—č: Veseli spomini. Hvala! G. St. Šr. se dobro ima. Memento. — G. Z. v Vr.: Vaši želji zadostiti je malo težavno; prosim, bodi brez tega. — G. —b—: Ker imate obseg vse tvarine pred očmi, ni dvomiti, da bode sami naj bolje reč zadeli; vender preobširno bi morebiti ne kazalo reči snovati, da še druge v to zadevajoče tvarine ložej na versto pridejo. Prav serčna hvala! „Velikodušno djanje ljubezni“ je lepo pojasnjeno v bukvah „Odpustki“ P. Sajevice-a, S. J. (v Ljubljani 1875, pri Ničmanu); nekoliko obširniše pa v škof-Zwerggerjevih bukvah od svetega leta. Vender bi zato ne škodovala kratka obravnavo o tem.